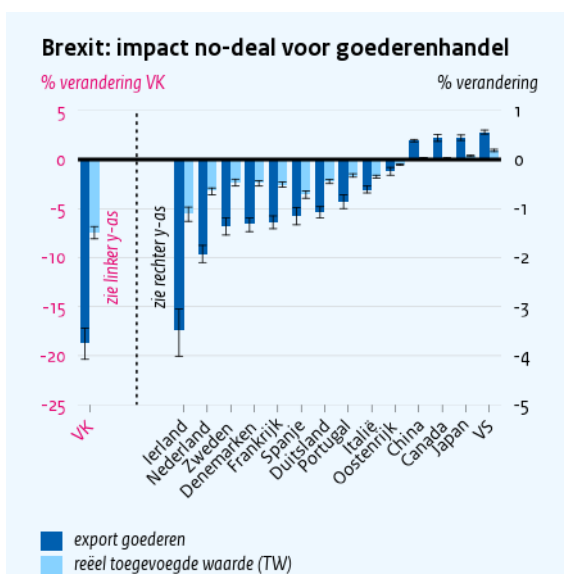

Brexit: no-deal voor handel?

Zonder handelsakkoord tussen het Verenigd Koninkrijk (VK) en de EU op 31 december 2020 draait de Brexit, ondanks de eerdere scheidingsovereenkomst, in feite uit op een no-deal scenario. Ondanks de deadline ontbreekt overeenstemming op belangrijke twistpunten zoals visrechten in elkaars wateren en regels voor een gelijk speelveld op gebieden van bijvoorbeeld staatsteun, arbeidsrecht en milieunormen. Met het nieuwe middellangetermijn-graviteitsmodel van het CPB (a) brengen we de gevolgen van een no-deal Brexit voor de goederenhandel en industrie in kaart. De dienstensector nemen we echter niet mee, alhoewel deze waarschijnlijk zwaar geraakt zal worden. We nemen aan dat het VK geen nieuwe handelsovereenkomst sluit met niet-EU landen. Dit schetst dus het slechts mogelijke scenario. De analyse is een aanvulling op de CPB policybrief uit 2015 (b).

Een no-deal zal goederenhandel en de reëel toegevoegde waarde (TW) in Europese landen flink treffen, vooral in het VK zelf. Export van het VK zal bij een no-deal in totaal met bijna 19% afnemen en TW met wel 7,5%. Alle EU-landen verliezen ook, maar kleine open economieën, zoals Ierland en Nederland, worden relatief het hardst geraakt. Vergeleken met het VK blijft de impact voor Nederland, met een 2% exportdaling, echter beperkt.

Bron: op basis van eigen berekeningen. De kaders geven 95% betrouwbaarheidsintervallen weer ([link](#)).

Nederland kan een deel van het verlies aan export met het VK, maar liefst 43%, ongedaan maken door verlegging van de handel naar andere EU-landen. Dit komt doordat exporten van het VK relatief duurder worden door de hogere handelskosten en dus wordt Nederland competitiever ten opzichte van het VK. Zo stijgt export naar Ierland met 13%, terwijl in absolute termen vooral handel met de grote EU-landen toeneemt. Nederland exporteert ook meer naar landen buiten de EU, zoals Japan en de VS. Door handelsverlegging profiteren deze landen ook zelf van de no-deal Brexit.

De middellangetermijneffecten van een no-deal Brexit zouden nog deels bovenop de economische schade van de coronapandemie komen. Dit bemoeilijkt mogelijk het economisch herstel na de coronacrisis op de middellangetermijn voor zowel het VK als de EU.

(a) Zie Bollen, J., D. Freeman en R. Teulings, 2020, Analyse van handelsbeleid met een graviteitsmodel, CPB Achtergronddocument ([link](#)).

(b) Zie Bollen, J., G. Meijerink en H. Rojas-Romagosa, 2016, Nederlandse kosten Brexit door minder handel, CPB Policy Brief ([link](#)).